

Przestępstwa w budownictwie : kary umowne, oszustwa, kartel, dumping : jak chronić przedsiębiorstwo? / Kazimierz Turaliński. – Warszawa, 2019

Spis treści

Przedmowa, czyli dlaczego budownictwo?	11
Dział I	
Wprowadzenie	19
1. Krótki kurs kryminologii i prawa karnego, czyli na czym polega przestępczość gospodarcza?	21
2. Specyfika polskiego rynku budownictwa drogowego	36
3. Kto rządził na rynku budowlanym?	42
3.1. Grupa Ferrovial (Budimex, Mostostal Kraków)	42
3.2. Strabag	46
3.3. Skanska	48
3.4. Astaldi	50
3.5. Bilfinger	52
3.6. Grupa PORR	54
3.7. Mota-Engil	57
3.8. Alpine Bau	59
3.9. Spółki marki Hydrobudowa i Grupa Kapitałowa PBG	60
3.10. Grupa ACS (Dragados, HOCHTIEF)	65
3.11. Grupa VINCI (Eurovia, Warbud)	69
3.12. Mostostal	72
Dział II	
Metody popełniania przestępstw w budownictwie	77
4. „Tort” afery autostradowej i geneza developerska	79
5. Ustawianie przetargów drogowych i zmowa cenowa	86
6. Kary umowne, czyli jak udawać ofiarę	104
7. Presja na ugodę i efekt domina	116
8. Uszczuplanie jakości infrastruktury krytycznej	124
8.1. Charakterystyka infrastruktury krytycznej	124
8.2. Uwarunkowania technologiczne i geologiczne budowy dróg	126
8.3. Metodyka uszczuplania wydatków na materiały budowlane	129
8.4. Przypadki nagłośnionych nieprawidłowości	133
8.5. Ustalenia GDDKiA, NIK i ABW	137
9. Oszustwo na przedmiocie zamówienia	143
10. Korupcja, prowizje, kradzieże i wikłanie w przestępstwa	150
11. Model oszustwa na łańcuch podwykonawców	165
11.1. Przedsiębiorstwa fasadowe - słupy i spółki-krzaki	165

11.2. Solidarna odpowiedzialność inwestora, generalnego wykonawcy i podwykonawcy	166
11.3. Schemat i aspekty praktyczne przestępstwa	168
11.4. Sposoby reżyserowania własnej niewypłacalności	170
11.5. Stanowisko generalnych wykonawców	175
11.6. Działanie wspólne i w porozumieniu	179
12. Robotnicy za darmo	182
13. Uszczuplenia podatku VAT, PIT i CIT	189
14. Fałszowanie i przemyt paliw	199
15. Brak ekonomicznych kompetencji organów ścigania, jako czynnik zmniejszający trafność represji karnej	204
16. Neutralizacja świadków procederu i efekt mrozący	213
17. Niegospodarność - pozakryminalne czynniki ekonomiczne	223
18. Rażąco niskie ceny - próba odzyskania kontroli nad rynkiem zamówień publicznych	234
19. Ośmiornica	242
20. Pranie brudnych pieniędzy przy pomocy przedsiębiorstw budowlanych	261
21. Przestępstwa na szkodę banków, defraudacje i reżyserowane bankructwa	268
22. Szkodliwość społeczna przestępstw gospodarczych - skutki afery autostradowej i oszustw developerskich	283
23. Studium przypadku - jak kraść na starą oponę	291
24. Studium przypadku budowy autostrady A2	296
24.1. Autostrada Wolności	296
24.2. COVEC - odpór chińskiego desantu	298
24.3. DSS - kontrolowany upadek	307
24.4. BÖGL a KRYŚL - oszukany w Polsce	317
25. Studium przypadku - rozmowa z podwykonawcą	320

Dział III

Jak nie dać się okraść budując polskie drogi i domy?	337
26. Symptomy ostrzegawcze	339
27. Solidarna odpowiedzialność inwestora i generalnego wykonawcy – zapobieganie oszustwom beneficjentów budowy	347
28. Umowa o roboty budowlane lub podwykonawstwo robót budowlanych - zapobieganie oszustwom wypłacalnych kontrahentów	354
28.1. Podstawowe informacje o umowach o roboty budowlane	354
28.2. Przedmiot umowy, harmonogram prac i wynagrodzenie	356
28.3. Umocowanie do zawarcia umowy	363
28.4. Klauzula odstąpienia od umowy	366
28.5. Klauzule waloryzacyjne, sądowa waloryzacja i obowiązkowa waloryzacja zamówień publicznych	370
28.6. Odszkodowania i kary umowne na korzyść podwykonawcy	375
28.7. Wzajemne potrącenie wierzytelności	380

28.8. Odsetki maksymalne i zwrot kosztów windykcji	381
28.9. Kaucja gwarancyjna	384
28.10. Odbiór robót budowlanych	387
28.11. Automatyczna zmiana terminów harmonogramu prac	394
28.12. Równowaga stron umowy a swoboda zawierania umów	397
28.13. Zgodny cel stron umowy a jej dosłowne brzmienie	400
28.14. Właściwość miejscowa sądu	404
28.15. Adres do korespondencji	405
29. Gwarancja zapłaty za roboty budowlane	407
30. Zabezpieczenie przedprocesowe przed karami umownymi	411
31. Miarkowanie i obalanie kar umownych w sądzie	424
32. Wywiad gospodarczy w budownictwie - zapobieganie oszustwom zawodowych fraudów i niewypłacalnych kontrahentów	431
32.1. Weryfikacja podmiotów gospodarczych	431
32.2. Wskaźniki finansowe - ocena sytuacji finansowej spółki i fałszowanie wartości aktywów	443
32.3. Wycena aktywów bez rzeczoznawcy	449
32.4. Ocena ekonomiczna wiarygodności kontraktu - z czego bezpieczniej zrezygnować?	455
32.5. Ocena prawnokarna - kiedy zgłaszać przestępstwo?	459
32.6. Typowanie celu i dobór metod weryfikacji wywiadowczej	463
33. Jak nie dać się okraść prawnikowi?	466

Dział IV

Afera autostradowa - akta sprawy 473

34. Case study - śledztwo i strategia procesowa w sprawie afery autostradowej	475
Pismo do Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Sławomira Nowaka z dn. 23 kwietnia 2012 r.	510
Pismo do generalnego wykonawcy z dn. 8 lipca 2012 r.	518
Raport dotyczący przestępstw i nadużyć związanych z wykorzystaniem środków unijnych przy budowie dróg i autostrad z dn. 25 stycznia 2013 r.	528
Wniosek o podjęcie interwencji do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska z dn. 4 marca 2013 r.	550
Pismo z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (DSWRU-571-1834/13(2)/13/MK) z dn. 11 marca 2013 r.	572
Pismo z Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (TA4-024-75813/13) z dn. 24 lipca 2013 r.	573
Pismo do Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dn. 25 lipca 2013 r.	577
Prokuratura Okręgowa w Rzeszowie z dn. 20 sierpnia 2013 r.	581
Prokuratura Rejonowa w Ropczycach z dn. 14 września 2013 r.	582
Postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga-Południe (podjęcie śledztwa) z dn. 15 października 2013 r.	583

Wniosek o podjęcie interwencji do Wicepremier, Minister Infrastruktury i Rozwoju Elżbiety Bieńkowskiej z dn. 13 grudnia 2013 r.	585
Pismo do podwykonawcy od generalnego wykonawcy z dn. 4 października 2012 r.	659
Pismo do podwykonawcy od generalnego wykonawcy z dn. 27 czerwca 2011 r.	661
Pismo do GDDKiA Oddział w Rzeszowie od generalnego wykonawcy z dn. 26 stycznia 2011 r.	663
Pismo Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju do Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie z dn. 24 marca 2014 r.	666
Pismo Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga Południe i Prokuratury Rejonowej w Jarosławiu z dn. 31 marca 2014 r.	667
Postanowienie o umorzeniu śledztwa z dn. 31 grudnia 2014 r.	668
Zażalenie na postanowienie o umorzeniu śledztwa z dn. 19 stycznia 2015 r.	672
Postanowienie o umorzeniu śledztwa z dn. 30 września 2015 r.	680
Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy z dn. 29 czerwca 2018 r.	685

oprac. BPK